

Florin Liviu Negruțiu

Mihaela Maria Guicin

Ioana Corujan

Luminița Felicia Prahanca

Claudia Krenek

Claudia-Viorica Boha

Religie **Cultul ortodox**

Manual pentru clasa a V-a

5

Înainte de a porni la drum, amintește-ți!8

UNITATEA 1

Dumnezeu Se face cunoscut omului	11
Crearea lumii	12
Prima familie: Adam și Eva	16
Prietenia lui Dumnezeu cu Noe și cu Avraam	20
Iosif și frații săi – model de iertare	24
Moise, omul care a vorbit cu Dumnezeu	28
De la regele David la Împăratul Hristos.....	32
<i>Proiect educativ</i>	36
<i>Recapitulare</i>	37
<i>Evaluare</i>	40

UNITATEA 2

Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	41
Decalogul: importanța lui în viața omului	42
Răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu	46
Mărturisirea credinței în Vechiul Testament	50
Calitățile omului și slujirea lui Dumnezeu	54
<i>Proiect educativ</i>	58
<i>Recapitulare</i>	59
<i>Evaluare</i>	62

UNITATEA 3

Viața creștinului împreună cu semenii	63
Respectul în lumina credinței	64
Slujirea propriului popor	68
Ajutorul oferit semenilor	72
Dialogul despre credința în Dumnezeu	76
<i>Proiect educativ</i>	80
<i>Recapitulare</i>	81
<i>Evaluare</i>	82

UNITATEA 4

Viața comunității și sărbătorile creștine	83
Sărbătoarea – timp sfințitor și de bucurie	84
Relația dintre sărbătorile religioase și alte sărbători.....	88
<i>Proiect educativ</i>	92
<i>Recapitulare</i>	93
<i>Evaluare</i>	94
<i>Recapitulare finală</i>	95
<i>Evaluare finală</i>	96

Unitatea 1

DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUȚ OMULUI

*Viata este darul lui Dumnezeu pentru noi.
Modul în care o trăim este darul pe care noi
îl facem lui Dumnezeu. (Michelangelo Buonarroti)*

Icoană „Zilele creației”

1. Crearea lumii
 2. Prima familie: Adam și Eva
 3. Prietenia lui Dumnezeu cu Noe și cu Avraam
 4. Iosif și frații săi – model de iertare
 5. Moise, omul care a vorbit cu Dumnezeu
 6. De la regele David la Împăratul Hristos
- Proiect educativ
 - Recapitulare
 - Evaluare

1. CREAREA LUMII

Cerurile spun slava lui
Dumnezeu și facerea
mâinilor Lui
o vestește tăria.
(Psalmul 18, 1)

Lumea văzută

Icoană „Facerea Lumii”

Privește înaltul cerului, admiră strălucirea stelelor, gândește-te la mulțimea vietăților pământului! Minunează-te de măreția munților, de albastrul de cleștar al apelor! Fii atent la detaliile unei frunze sau ale unei flori, ascultă ciripitul păsărelelor! Nimic din toate acestea nu a apărut la întâmplare, ci **prin voința și puterea cuvântului lui Dumnezeu: Să fie...!** El este **Izvorul existenței.**

La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul. (Facerea 1, 1)
Așa începe Sfânta Scriptură.

Cuvântul **cerul** se referă la lumea îngerilor, **lumea nevăzută**. Îngerii sunt mesagerii lui Dumnezeu pentru noi, oamenii, și vestesc voia Sa. Ei sunt ființe spirituale, nemuritoare. Numărul îngerilor nu este precizat. În Sfânta Scriptură sunt numiți oștirea lui Dumnezeu, zeci de mii, mii de mii.

Cuvântul **pământul** reprezintă tot ceea ce ne înconjoară, adică **lumea văzută**. Aceasta a fost creată **în șase zile, după un plan perfect, dinainte stabilit.**

În **ziua întâi**, Dumnezeu a creat **lumina**, despărțind-o de întuneric.

În **ziua a doua** a creat **tăria, bolta cerească.**

În **ziua a treia** a adunat apele și s-a arătat **uscatul**, care a început să rodească verdeață.

În **ziua a patra** a creat luminătorii cerului: **soarele, luna și stelele.**

În **ziua a cincea**, Dumnezeu a creat **viețuitoarele** din apă și din aer.

În **ziua a șasea** a creat **animalele** care trăiesc pe pământ.

Dictionar

- **înger** – sol, crainic, vestitor, trimis, mesager;
- **luminător** – soare, lună, stele;
- **desăvârșire** – perfecționare, împlinire;
- **material** – fizic, trupesc;
- **spiritual** – sufletesc, duhovnicesc.

Printr-o lucrare specială, I-a creat pe om, ființa cea mai dragă Lui, coroana creației Sale. Iată de ce putem spune că **Dumnezeu este Părintele omenirii**. Prin trup, omul aparține lumii materiale, iar prin suflet, lumii spirituale. Poartă în sine **chipul lui Dumnezeu**: este o ființă care gândește, are sentimente și voință. Înzestrat cu aceste daruri, **omul este chemat să ajungă la asemănarea cu Creatorul**. Prin efort personal și ajutat de Acesta, omul poate să atingă desăvârșirea.

În **ziua a șaptea, Dumnezeu S-a odihnit**. Aceasta este ziua Domnului, duminica, în care se cuvine să ne îngrijim mai ales de suflet. Dumnezeu Însuși S-a bucurat de ceea ce a creat și a socotit că toate sunt *bune foarte*. **El poartă de grijă**, în continuare, **creației Sale**. Toate au fost făcute din iubire și bunătate pentru noi, oamenii.

Să respectăm și să protejăm moștenirea primită în dar de la Dumnezeu!

Explorează textul!

1. Completează enunțurile cu informații din text:

Dumnezeu a creat tot ceea ce există din **iubire** și, pentru noi. se deschide cu următoarele cuvinte:

„La început a făcut Dumnezeu și pământul.” (*Facerea 1, 1*)

Cuvântul „cerul” se referă la lumea, numită și „lumea nevăzută”, iar „pământul”, tot ceea ce ne înconjoară,

Îngerii sunt lui Dumnezeu pentru noi, oamenii, și vestesc voia Sa.

Lumea văzută a fost creată în zile. Omul este creației. Poartă în sine lui Dumnezeu și este chemat să ajungă la asemănarea cu Acesta.

2. Citește enunțurile de mai jos și alege afirmația corectă:

- Dumnezeu este Părintele omenirii.
- Dumnezeu a creat omul la sfârșitul zilei a patra.
- Îngerii au fost creați înaintea lumii văzute.

Retine!

- Dumnezeu este Izvorul existenței și Părintele omenirii.
- Lumea nevăzută a fost creată înaintea lumii văzute.
- Lumea văzută a fost creată în șase zile, după voia și planul lui Dumnezeu.
- Prin trup, omul aparține lumii materiale, iar prin suflet, lumii spirituale.
- Creația lui Dumnezeu este frumoasă, diversă și complexă.
- Este important ca omul să trăiască în armonie cu lumea înconjurătoare.

Crearea lumii – ziua întâi

Crearea lumii – ziua a doua

Crearea lumii – ziua a treia

Crearea lumii – ziua a patra

- Voința inimii dă aripi picioarelor.
- Și răul, câteodată, prinde bine la ceva.
- Sfârșitul laudă începutul.

Crearea lumii – ziua a cincea

Crearea lumii – ziua a șasea

Cuvinte pentru suflet

Unicul adevăr este iubirea. Iubirea este aceea care dă viață și căldură, care inspiră și călăuzește. Iubirea este sigiliul pus creației, semnătura Creatorului. Iubirea explică lucrul mâinilor Sale.

(Părintele Theoklitos)

Aprofundează!

- Prin cuvintele „Să facem pe om după chipul și asemănarea Noastră” (Facerea 1, 26) și „... nu e bine să fie omul singur, să-i facem ajutor potrivit pentru el.” (Facerea 2, 18), cunoaștem implicarea Sfintei Treimi, adică a Tatălui, a Fiului și a Sfântului Duh, în crearea lumii.
- Creștinii primesc un înger păzitor la botez.
- În cadrul slujbelor religioase există cereri speciale pentru natură. Creștinii se roagă pentru îmbelșugarea roadelor pământului, pentru ocrotirea împotriva calamităților naturale etc.

Exersează!

1. Stabilește corespondența între cele două coloane. Transcrie în caiet rezolvarea corectă, după modelul: **1-e**.

1. Ziua întâi	a) a despărțit apele de uscat
2. Ziua a doua	b) animalele care trăiesc pe uscat și omul
3. Ziua a treia	c) luminătorii cerului
4. Ziua a patra	d) tăria (bolta cerească)
5. Ziua a cincea	e) lumina
6. Ziua a șasea	f) animalele care trăiesc în apă și în aer
7. Ziua a șaptea	
2. Desenează în caiet câte un simbol reprezentativ pentru fiecare zi a creației lui Dumnezeu.
3. Alege varianta corectă de răspuns:
 - Prin cuvântul *cerul* înțelegem:

a) bolta cerească;	b) lumea îngerilor;	c) norii.
--------------------	---------------------	-----------
 - Dumnezeu i-a dăruit omului:

a) trup;	b) trup și suflet;	c) suflet.
----------	--------------------	------------
 - Dumnezeu a zis *Să fie lumină!* în ziua:

a) întâi;	b) a patra;	c) a șaptea.
-----------	-------------	--------------

Mărgăritare din Sfânta Scriptură

Dintru început Tu, Doamne, pământul L-ai întemeiat și lucrul mâinilor Tale sunt cerurile. Acelea vor pieri, iar Tu vei rămâne și toți ca o haină se vor învechi și ca un veșmânt îi vei schimba și se vor schimba. Dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor împuțina.

(Psalmul 101, 26-28)

- Joc didactic.** Urmărește videoclipul cântării creștine *Cântă câmpul!* (<https://www.youtube.com/watch?v=JbC9JfPPEzw>)
Inspiră-te din versurile și imaginile acestuia. Realizează un desen în care să surprinzi cât mai multe elemente ale creației lui Dumnezeu. Ai la dispoziție 10 minute. Împreună cu colegii, votați desenul cel mai reușit.
- Activitate pe grupe.** Clasa se va împărți în echipe. Cunoscând pericolul la care este expus astăzi mediul înconjurător și modul în care noi trebuie să-l protejăm, realizați un afiș prin care să prezentați acțiunea de ecologizare organizată de clasa voastră în curtea școlii sau în spațiul verde al acesteia.

Patriei mele

de Andrei Bârseanu

Frumos te-a mai împodobit
Părintele ceresc,
O, patrie, pământ iubit,
Scump leagăn părintesc!

Mănoase câmpuri, mândre văi
În sânu-ți a întins,
C-un brâu de munți stâncoși,
Măreț mi te-a încins!

În miezul tău de preț nespus,
Ascuns-a mii comori.
Cu codrii munții ți-a-mbrăcat
Și-a tale văi cu flori.

Și râuri limpezi, viu cristal,
Din sânu-ți a pornit,
Și-ntr-ale lumii patru părți,
Ca dar le-a împărțit.

Să fii în lume, a voit,
Un cuib de fericiri,
Dovadă vie pe pământ
De-a Lui cerești iubiri!

- Caută pe internet imagini și informații despre locuri deosebit de frumoase din România, care consideri că pot fi numite „colț de rai” sau „raiul pe pământ”.

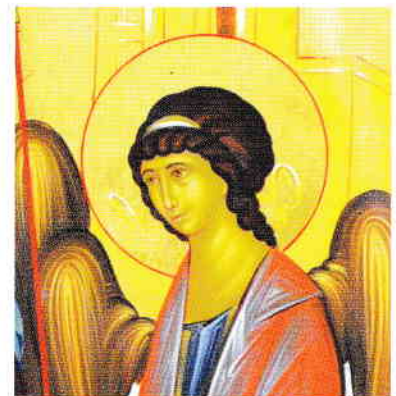
Creștinii cinstesc Ziua Domnului, Duminica.

- Cum respecti tu, împreună cu familia ta, această zi?

File de portofoliu

Presupune ca ți-ai putea vedea, timp de 10 minute, îngerul păzitor. Gândește-te ce ai dori să îl întrebi sau despre ce ai vrea să discutați? Notează gândurile tale pe o foaie de hârtie, apoi organizează-ți propriul portofoliu. Este prima pagină a portofoliului tău.

Înger

Sfânta Mănăstire Bârsana

Crearea lumii – ziua a șaptea

2. PRIMA FAMILIE: ADAM ȘI EVA

*Și a făcut Dumnezeu
pe om după chipul Său;
...a făcut bărbat
și femeie.
(Facerea 1, 27)*

Icoană „Adam și Eva în Grădina Eden”

Dumnezeu a creat pământul cu toate bunătățile și frumusețile sale, pregătindu-l ca locuință pentru om. Niciuna dintre ființele pământului nu s-a bucurat de atâta atenție din partea Creatorului, precum omul. Dacă toate celelalte au fost create prin puterea cuvântului, la crearea omului, Dumnezeu S-a implicat direct. Primul a fost **Adam**. **Făcut din țărână**, acesta a primit din partea lui Dumnezeu suflare de viață: *Atunci, luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie* (Facerea 2,17). El este alcătuit din trup și suflet. A fost așezat în **Grădina Eden** ca să o stăpânească, să o lucreze și să o îngrijească. La el au fost aduse toate animalele pământului și păsările cerului, pentru a primi nume.

Avea de toate, dar era singur. **Dumnezeu** a văzut că nu este bine ca omul să fie singur și, făcându-l să cadă într-un somn adânc, a **creat femeia** dintr-o coastă a acestuia. Numele ei este **Eva**. **Adam și Eva** au format prima familie menționată în Sfânta Scriptură. Ei trăiau în deplină armonie.

Îndatorirea de a lucra și de a păzi grădina le revenea în mod egal, sfătuindu-se și ajutându-se. Au primit binecuvântarea: *Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți...* (Facerea 1, 28).

Adam și Eva sunt părinții neamului omenesc. Dumnezeu i-a poruncit lui Adam: *Iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci,*

Dictionar

- **Adam** – cel făcut din pământ, părintele neamului omenesc;
- **Eva** – viață, mama tuturor celor vii;
- **Grădina Eden** – Raiul, stare de fericire;
- **demnitate** – măreție;
- **Mântuitor** – Salvator.

în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit! (Facerea 2, 17). Libertatea deplină de care se bucurau și demnitatea de stăpâni nu au fost folosite așa cum se cuvine. **Prin neascultare, ei s-au depărtat de voia lui Dumnezeu și au pierdut bucuria raiului.**

Pentru că Dumnezeu iubește și iartă, **au primit promisiunea trimerii unui Mântuitor, pentru ei și pentru urmașii lor**, la timpul potrivit.

Omul este dator să fie responsabil față de întreaga creație a lui Dumnezeu, păstrând armonia cu aceasta.

Familia este prima comunitate umană. Este mediul în care ne naștem, creștem, ne dezvoltăm, învățăm buna purtare, găsim înțelegere, liniște și soluții la problemele care ne frământă. O familie este armonioasă atunci când între membrii ei există comunicare, acceptare și iubire, implicare egală în creșterea și educarea copiilor și, mai presus de toate, o legătură permanentă cu Dumnezeu.

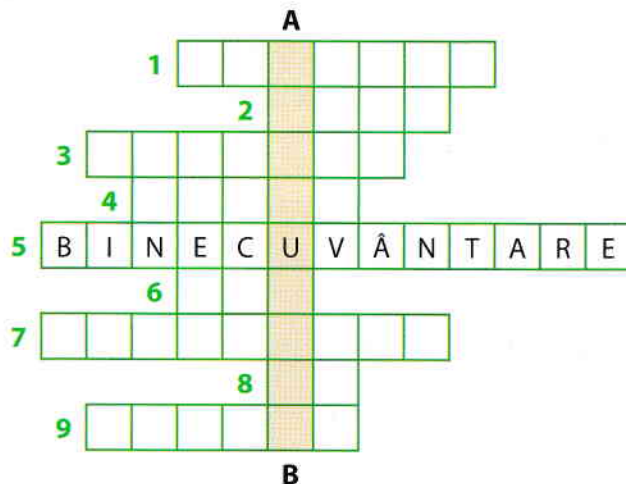
Alungarea din rai, frescă

Explorează textul!

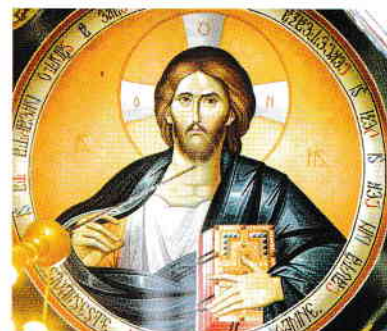
Completează rebusul și vei descoperi pe verticală (A-B) Cine este Salvatorul promis de Dumnezeu primilor oameni.

1. Prima comunitate umană
2. „Cel făcut din pământ”
3. Mama și tata
4. Semnificația numelui EVA
5. „Creșteți, vă înmulțiți, umpleți pământul și-l supuneți...” (Facerea 1, 28)
6. Eden
7. Posibilitatea de a alege
8. Ființa cea mai dragă lui Dumnezeu
9. Sentimentul cel mai de preț

Retine!

- Omul a fost creat cu trup și suflet, printr-o lucrare specială a lui Dumnezeu.
- Prima familie menționată în Sfânta Scriptură este formată din Adam și Eva.
- Ei aveau datoria de a continua viața prin urmași, de a fi stăpâni responsabili față de întreaga creație.
- Deși au greșit față de Creator prin neascultare, au primit făgăduința trimerii unui Mântuitor.

Icoană „Pantocrator”